

VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTASUUNNITELMA ja TOTEUMA TOIMINTAKAUDELLE 2025-2029

ANNAMME LAUSUNTOJA, TEEMME ALOITTEITA JA KANNANOTTOJA SEKÄ SEURAAMME KAUPUNKISUUNNITTELUN YLEISTÄ ESTEETTÖMYYSTILANNETTA JA VALMISTUNEIDEN KOHTEIDEN ESTEETTÖMYYSVAATIMUSTEN TOTEUTUMISTA.
TUOMME VAMMAISTEN NÄKÖKULMAN ESIIN, JOTTA VAMMAISTEN IHMISTEN TARPEET HUOMIOIDAAN KAIKILLA HALLINNONALOILLA.

LAUSUNNOT

2025	- Asemakaavan muutos A-2901 Paavolan päiväkot, luonnosvaiheen lausuntopyyntö - Villähteen asemanseudun kaavarunkoehdotus - Lausunto Lahden seudun liikenteen tasataksa- ja kustannustenjakoselvitykseen - Lausunto mikroliikenneluvan ehdoista ja aluerajauksista lähetetty 31.10. - Lausunto keskustan pysäkkikokeilusta lähetetty 6.11. - Kommentit Paavolan päiväkoti (rakennustyöryhmä) - Lausunto kaavaluonnos Kirkkokatu 8 ja 10 (rakennustyöryhmä)	Lähetetty kaavoitusarkkitehdille 9.4.25: ei lausuttavaa Kommentit lähetetty kaavoittajalle 16.6.25. Lähetetty 27.10.25 Lähetetty 31.10.25 Lähetetty 6.11.25 Lähetetty 21.11.25 Lähetetty 10.12.25
2026		

ALOITTEET

2025	Aloite erityisliikuntakortista: Uinti- ja kuntosalikortti tukemaan liikunnan yhdenvertaisuutta Lahdessa. ➔ Erityisryhmille suunnattu uinti- ja kuntosalikortti otetaan käyttöön 1.12.2025.	Aloite annettu 20.5.25. Aloitteeseen tullut liikuntapalveluiden myönteinen vastaus 10.9.25.
------	--	--

KANNANOTOT		
2025	Lahden vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kannanotto: Pelisäännöt selkeiksi sähköpotkulaudoille.	3.4.25 kaupunkiympäristön Juhana Polojärvelle ja Mika Lastikalle.
VIESTINTÄ JA TIETOISUUDEN LEVITTÄMINEN		
2025	Huomio nykyisille ja tuleville jäsenille. Jäsenen rooli vammaisneuvostossa on merkittävä. Jäsen tuo tietoa neuvostolle ja vie tietoa ainakin omaan taustajärjestöönsä. On tärkeää, että tieto kulkee molempiin suuntiin. Julkaisuja Lahden kaupungin sosiaalisen median kanavissa. - Neuvosto tavattavissa markkinoilla Lahden torilla 5.3. - Mikä on vanhusneuvosto ja jäsenhaku. - Pelisäännöt selkeiksi sähköpotkulaudoille (yhdessä vanhusneuvoston ja nuvan kanssa). - Neuvostojen kulunut kausi. - Uudet neuvostot aloittivat. 120 hyvinvointivinkkiä - YK:n kestävän lipun päivä - Vuoden vammaisteko 2025 Mielipidekirjoitus: Pelisäännöt selkeiksi sähköpotkulaudoille. Yhdessä vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa. Mielipidekirjoitus: Vammaisten päivä muistuttaa siitä, millaista Lahtea haluamme rakentaa.	Jatkuva Julkaisut kaupungin Facebook-sivulla: 28.2. 19.3. 7.5. 29.5. kulunut kausi 8.9. Uudet neuvostot aloittivat 9.10. Yhdessä kumppanuuspöytien ja vammaisneuvoston kanssa 25.9. Yhdessä nuorisovaltuuston ja vammaisneuvoston kanssa (YK) 5.12. Vuoden vammaisteko ESS Mielipide 15.4. Pelisäännöt ESS Mielipide 29.11. Vammaisten päivä.

	Vammaisneuvosto kohtasi markkinakävijöitä torilla ja kertoi toiminnastaan yhdessä vanhusneuvoston ja kumppanuuspöytien kanssa. Vammaisneuvosto torilla 3.12. yhdessä vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa Radio Voiman haastattelussa 2.12. Kansainvälinen vammaisten päivä	Kohtaamisia yhdessä n. 100. Torilla 3.12. kohtaamisia: Radio Voimassa 2.12.
2026	Edistetään esteettömyyttä ja saavutettavuutta: Seurataan, että palvelut ja ympäristöt ovat esteettömiä ja soveltuvat vammaisille henkilöille. • Esteettömyys ja saavutettavuus kaupungin viestinnässä ○ <i>Seurataan vammaispoliittisen ohjelman ja esteettömyyssuunnitelman tavoitteiden toteutumista</i> ○ <i>Palaute hyvistä/huonoista toteutuksista</i> ○ <i>Omien julkaisuiden osalta huomioidaan saavutettavuus</i> • Viranhaltijoiden ja kuntalaisten tietoisuus vammaisuudesta ○ Tietoisuus vammaisuudesta case Kariniemen koirapuisto ○ Vammaispoliittisen ohjelman kautta tietoisuuden levittäminen – <i>tavoitteiden seuraaminen</i> • Myönteinen viestintä ○ Toimittaja tekee jutun Vuoden vammaisteosta ○ 3.12. kansainvälinen vammaisten päivä - Teemapäivä vammaisuudesta ▪ Järjestetään jotakin järjestöjen kanssa ▪ <i>Konkreettisesti mitä, missä ja kenen toimesta?</i> Vammaisneuvosto pitää yhteyttä vammais- ja sairausjärjestöihin, sekä edesauttaa viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa. Tehdään yhteistyötä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa. Tehdään yhteistyötä Lahden kaupungin vanhusneuvoston, nuorisovaltuuston ja vammaisjärjestöjen kanssa.	

	Seurataan YK:n vammaissopimuksen ja yhdenvertaisuuslain toteutumista. Seurataan osaltamme sähköistä tiedonvälitystä, palvelujen kehittymistä ja tasa-arvoista toteutumista sekä EU:n saavutettavuusdirektiivin vaatimusten täyttymistä Lahden kaupungin verkkoviestinnässä. Seurataan valtakunnallisesti (esim. VANE, STM) vammaisiin liittyviä asioita ja lakimuutoksia ja osallistutaan järjestettäviin koulutuksiin.	
VAHVISTAMME YHTEISTYÖTÄ ERI TAHOJEN KANSSA PAIKALLISESTI, SEUDULLISESTI JA VALTAKUNNALLISESTI		
2025	Vierailu vanhusneuvoston kanssa nuorisovaltuuston kokouksessa keskustelemassa yhteisestä kannanotosta sähköpotkulautoihin 20.3. Yhteiskokous kuntien vammaisneuvostojen kanssa 27.11. Yhteiskokous Lahden vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa 11.11. Perehdytys kannanottoihin ja aloitteisiin. Yhteinen keskustelu yhteistyöstä.	Mukana Hannu Huovinen.
2026	Yhteistyö ja tiedonsaanti: Vammaisneuvosto toimii yhteistyöfoorumina vammaisyhdistysten, viranomaisten ja päätöksentekijöiden välillä ja varmistaa riittävän tiedonsaannin päätöksenteossa. Yhteiskokous Lahden vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa 25.3. <i>Nastolan Loistossa?</i> Mukana tapahtumissa 2krt/vuosi: Pyöräilyviikko toukokuussa ja Kansainvälinen vammaisten päivä 3.12.	
ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS		
	Edistää esteettömyyttä ja saavutettavuutta	

	Edistää fyysisen ympäristön, viestinnän ja palvelujen esteettömyyttä. Vammaisneuvosto seuraa, että palvelut ja ympäristöt ovat esteettömiä ja soveltuvat vammaisille henkilöille. Toiminta/tavoite: Tehdä järjestelmällistä seuranta kaupunkin esteettömyys- ja saavutettavuustyöstä sekä vammaispoliittisen ohjelman ja esteettömyyssuunnitelman toteutumisesta. Esteettömyys- ja saavutettavuuskierrokset eri palveluissa ○ Järjestetään esteettömyys- ja saavutettavuuskierroksia eri kaupungin kohteisiin, erityisesti niihin, jotka on mainittu vammaispoliittisessa ohjelmassa. ○ Annetaan tutustumalla vinkkejä esteettömyyden huomioimiseen <i>ja hyvistä toimijoista</i> ○ <i>Kierrokset vammaispoliittisessa ohjelmassa ja esteettömyyssuunnitelmassa mainittuihin kohteisiin. Kaikkien toimialojen huomioiminen, mm. työllisyyspalvelut. / Tehdä järjestelmällistä seuranta</i> ● Asumisen esteettömyys (rakennustyöryhmä) ○ Elämänkaariasuminen ○ Viestiä rakennuttajille (vaikuttamisen paikka rakennuslupavaiheessa) ▪ <i>Rakennusluvut nähtävillä reilun kuukauden Dynasty tietopalvelu : Lahden kaupunki – Mikäli neuvostoa kiinnostava kohde, yhteys rakennusvalvontaan, että vammaisneuvostolla haluaa kuulla lisää/ottaa kantaa/lausua/tarjota tietoa, suosituksia ja hyväksi havaittuja kontakteja esim. esteettömyystoimijoihin.</i> ▪ Seurataan kiinteistöjen esteettömyyden toteutumista sekä rakennuslupavaiheessa vaikuttamista.	

LIKKUMINEN		
2025		
2026	- Joukkoliikenteen esteettömyys ja saavutettavuus - Keskustan pysäkkikokeilun seuranta - Pysäkkien esteettömyyskartoituksen esille nostamien kehittämisten toteutumisen seuranta - Lain tulkinta vammaisten matkakorvauksissa/mahdollisuudessa käyttää taksimatkoja/myönnettyt matkat muutoksessa - Tasataksa- ja kustannustenjakoselvityksen jatkon seuranta - Kunnossapito - Välitön palaute kuvineen Anna palautetta - Lahden kaupungin palautepalvelu - Mikroliikenteen (ehtojen ja aluerajauksien) seuranta	
KUTSUMME KOKOUKSIIN PAIKALLISIA TOIMIJOITA JA VIRANHALTIJOITA KESKUSTELEMAAN KANSSAMME		
2025	27.2. Niko Halminen, Suomen Paralympiakomitea ja Jaakko Rätty, Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry Erityisliikuntakortti 27.3. Seppo Koponen, harrastuskoordinaattori, Lahden kaupunki Harrastamisen Lahden malli 27.3. Tanja Pakkanen, kunnossapitoinsinööri, Lahden kaupunki Katujen kunnossapito 29.4. Tero Harju, tilakeskuksen asiantuntija, Lahden kaupunki Esteettömyys Tilakeskuksen toiminnassa 23.5. Taru Suutari, projektipäällikkö Lahden kaupunki Perusopetuksen opetussuunnitelman ympäristökasvatusohjelma	
KOKOUKSET		

2025	Yhdeksän kokousta, joiden lisäksi yhteiskokoukset Lahden kaupungin vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa sekä Päijät-Hämeen neuvostojen kanssa. Rakennustyöryhmä 4.2.; 4.4.; 19.11.; 22.10.; 25.11.	
2026	Kahdeksan kokousta, joiden lisäksi yhteiskokoukset Lahden kaupungin vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa sekä Päijät-Hämeen neuvostojen kanssa. Rakennustyöryhmä tarvittaessa.	
EDUSTUS		
	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvosto: Mikko Virtanen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon Lahden kaupungin vammaisneuvosto valitsi edustajikseen kokouksessaan 25.9. Mikko Virtasen ja Nana Päivän ja heidän varajäsenikseen Kari Hyvärisen ja Kali Kuivalaisen.	2022–2025 1.1.2026-31.5.2029
	Lahden liikenneturvallisuustyöryhmä: Aapo Koskela ja varajäseneksi Nana Päivä. Rakennustyöryhmä: Kirsi Öster, Miika Toivonen, Allu Pyhälampi, Mikko Virtanen, Katja Pekkola, johtava lupa-arkkitehti Jonna Tynkynniemi.	4.9.2025-